

Hoitajat ja lääkärit vaativat saattohoitoa hallitusohjelmaan

15.5.2019

Sosiaali- ja terveydenhuollon ammattijärjestöt vaativat yhdessä, että hallitusohjelmaan on kirjattava saattohoitopalveluiden turvaaminen koko väestölle lainsäädäntömuutoksella. Järjestöt edustavat yhteensä yli 330 000 sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaista.

STM:n vuonna 2019 julkistaman väliraportin mukaan saattohoidon palveluiden järjestämisessä on suurta alueellista vaihtelua ja paikoin merkittäviä puutteita. Saattohoitopalveluiden saatavuuden osalta asukkaat eivät ole Suomessa yhdenvertaisessa asemassa, eikä useilla sairaanhoitopiireillä ole tarjota riittäviä erityistason palveluita. Näillä alueilla asuu noin 400 000 suomalaista.

Yli 50 000 suomalaista kuolee vuosittain. Heistä arviolta runsaat 30 000 tarvitsee palliatiivista eli oireenmukaista hoitoa ja hoivaa elämänsä loppuvaiheessa. Joka kolmas kuoleva tarvitsee erityistason saattohoitoa.

Saattohoidon palveluiden parantaminen edellyttää lisää henkilöstöresursseja, kokonaisvaltaista saattohoito-osaamista sekä tarkoituksenmukaisia tiloja saattohoito-osastoille, poliklinikoille, sairaaloihin sekä kotisairaaloihin.

Saattohoitoa ohjaamaan tarvitaan kansallinen strategia. Pelkät suositukset eivät paranna hoidon laatua, vaan tarvitaan myös valtakunnallista laadun valvontaa. Lääkäriliiton laskelmien mukaan hallitusohjelmakirjauksen hintalappu olisi noin 35 miljoonaa euroa vuodessa. Palveluiden parantuminen tulee toisaalta vähentämään jonkin verran erikoissairaanhoidon ja päivystyskäyntien tarvetta.

Nykyistä saattohoidon saatavuutta ei saa heikentää. Yksityiset saattohoitokodit ovat kehittäneet saattohoitoa merkittäväällä tavalla Suomessa. Järjestöt vetoavat kuntiin ja kuntayhtymiin, että loistavaa työtä tehneitä saattohoitoyksiköitä ei jouduttaisi ajamaan alas lyhytnäköisten säästöjen vuoksi.

Saattohoidon riittämättömät resurssit näkyvät myös koulutuksessa. Tällä hetkellä vain lähihoitajien koulutuksessa on määritelty saatto- ja palliatiivisen hoidon ammattitaitokriteerit. Lääkärien perusopetukseen palliatiivinen hoito kuuluu pakollisena vain muutamassa yliopistossa ja vain kahdessa yliopistossa on palliatiivisen lääketieteen

professori. Lääkäriliitolla on palliatiivisen lääketieteen erityispätevyys, jonka on suorittanut runsaat 160 lääkäriä.

Saattohoidon koulutusta voitaisiin kehittää käynnissä olevan EduPal-kärkihankkeen pohjalta. Hoitotyöntekijöiden on tunnettava saattohoitoon liittyvät suositukset sekä näyttöön perustuva tieto ja toimittava niiden mukaisesti. Jokaisessa yksikössä, missä saattohoitoa toteutetaan, tulee olla yhtenäiset linjaukset esimerkiksi kivunhoitoon, koska kivunhoito toteutuu selvitysten mukaan puutteellisesti.

Järjestöt ovat keväällä nostaneet aihetta keskusteluun #saattohoitopakkaus-kampanjassaan.

- Elämän alun tasapuolisuudesta Suomessa kertoo äitiyspakkaus, joka antaa kaikille vauvoille ja heidän perheilleen perustarvikkeet elämän ensi metreille. Elämän loppuvaiheessa tällainen yhteiskunnan kokonaisvaltainen tuki kuitenkin puuttuu. Haluamme herättää ihmiset tämän epäsuhdan ymmärtämiseen, siksi #saattohoitopakkaus, järjestöt tiivistävät.

Kampanjan suojelijana toimii arkkiatri Risto Pelkonen.

- Kuolevan potilaan kohtaamisen ja saattohoidon syväsanoman tulee kuulua jokaisen hoidon ammattilaisen koulutusohjelmaan, Pelkonen painottaa.

Parempaa saattohoitoa vaatimassa

Kukka Junno

Toiminnanjohtaja

Akavan sairaanhoitajat ja Taja ry

kukka.junno[at]taja.fi / 040 507 3648

Kati Myllymäki

Toiminnanjohtaja

Suomen Lääkäriliitto ry

kati.myllymaki[at]laakariliitto.fi / 040 450 6354

Kirsi Coco

Koulutuspoliittinen asiantuntija

Tehy ry

[kirsi.coco\[at\]tehy.fi](mailto:kirsi.coco@tehy.fi) / 040 821 5057

Silja Paavola

Puheenjohtaja

Suomen lähi- ja perushoitajaliitto SuPer ry

[silja.paavola\[at\]superliitto.fi](mailto:silja.paavola@superliitto.fi) / 050 527 5085

Nina Hahtela

Puheenjohtaja

Suomen sairaanhoitajaliitto ry

[nina.hahtela\[at\]sairaanhoitajat.fi](mailto:nina.hahtela@sairaanhoitajat.fi) / 010 321 3331

Tiina Mäenpää

Puheenjohtaja

Suomen Terveydenhoitajaliitto ry

[tiina.maenpaa\[at\]terveydenhoitajaliitto.fi](mailto:tiina.maenpaa@terveydenhoitajaliitto.fi) / 040 542 0557